

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

REZIDBA MALINE I KUPINE

Malina se sadi na medjurednom rastojanju 2,5-3,0 metara, dok je rastojanje u redu 0,25 cm. Gaji se u sistemu špalira. Kada iz posadjenog izdanaka izraste nova, mlada biljka i dostigne porast od 15-20 cm sve stare biljke je potrebno makazama odsjeći do nivoa zemlje. Ova pomotehnička mjera ima višestruk značaj. Na ovaj način se sprečava cvjetanje i radjanje stare biljke, a ujedno stimuliše rast novih, mladih izdanaka. Ukoliko se kod mladih izdanaka primijeti njihovo rano grananje, takve izdanke je potrebno ukloniti do zemlje.

Počev od druge godine i do trajanja eksploatacije zasada (12-15 godina), malina se reže na rod. Rezidba se vrši tako što se po dužnom metru špalira, u proljeće, neposredno prije kretanja vegetacije, ostavi 5-6 srednje razvijenih izdanaka. Ostavljeni izdanci treba da imaju dobro razvijene pupoljke čitavom dužinom, da se ne granaju i da su bez vidljivih oštećenja. Ostale izdanke je potrebno oštrim makazama ukloniti do zemlje.

Nakon što se izdanci maline povežu za dva reda žica vrši se njihovo prekraćivanje. Izdanci se prekraćuju na 2-3 pupoljka iznad gornjeg reda žica.

Rezidba u vegetaciji se obavlja na način što se svi mladi izdanci koji izbiju iz zemlje do prve dekade juna uklanjaju iz osnove. Ovu mjeru je potrebno izvoditi u nekoliko navrata. Optimalno vrijeme je kad mladi izdanci imaju porast u visinu 10-15 cm jer su zeljasti i lako ih je ukloniti, za razliku od starijih koji počinju da zdrvenjavaju, pa se moraju uklanjati oštrim makazama.

Uklanjanje izdanaka maline

Pravilno orezani i povezani izdanci maline i uklonjeni izdanci

Takodje, nakon berbe, sve izdanke koji su donijeli rod, potrebno je ukloniti do zemlje. Pored izrodjenih, ukoliko ima polomljenih, oboljelih ili izdanaka koji su počeli da se granaju, kao i suviše bujni mladi izdanci takodje se uklanjaju do nivoa zemlje.

Radi prevencije i sprečavanja pojave bolesti i štetočina u malinjaku, sav orezani materijal je potrebno iznijeti i spaliti.

Ovakav način rezidbe se sprovodi za čitavo vrijeme eksploatacije zasada.

Kupina se gaji u sistemu špalira sa medjurednim razmakom sadnje od 3.0 m dok je razmak u redu 1.5m. Nakon sadnje, u toku vegetacije iz sadnica će se razviti nekoliko izdanaka. Za razliku od maline, oni se ne proredjuju, već kada dostignu dužinu od 1 metar, vrši se njihovo pinciranje (zakidanje vrhova). Ovom pomotehničkom mjerom se pospješuje rast bočnih mladara koji treba da donesu rod naredne godine.

Rezidba se obavlja rano u proljeće prije kretanja vegetacije. Po žbunu se ostavljaju 3-4 izdanaka koji su zdravi i bez vidljivih oštećenja. Ostavljeni ljetorasti se vezuju za žice u vidu lepeze čitavom dužinom špalira. Centralni izdanak kao i izdanci koji se nalaze lijevo i desno od njega prekraćuju se na 20-40 cm iznad najgornje žice. Na ostavljenim ljetorastima, bočni izdanci se orezuju na način što se prekrate na 3 pupoljka, odnosno na dužinu 20-25 cm u zavisnosti od sorte. Medjusobno rastojanje izmedju prekraćenih pupoljaka treba da iznosi oko 10 cm dok se suvišni izdanci uklanjaju do osnove.

Neorezan špalir kupine

Pravilno orezan i povezan špalir kupine

U toku vegetacije slično kao i kod maline, do prve dekade juna se vrši uklanjanje svih novoizbilih izdanaka. Izdanci koji se pojave nakon ovog perioda ostavljaju se za rod naredne godine, a kada dostignu porast od 1 m vrši se njihovo pinciranje u cilju stimulisanja porasta bočnih izdanaka.

Kao i kod maline, nakon izvršene berbe, mladari koji su donijeli rod uklanjaju se do osnove, iznose iz zasada i spaljuju.

Rajko Grozdanić, dipl. inž. polj.